

**ULKOASIAINMINISTERIÖN
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
SEKÄ
KEHYSEHDOTUS
2015 - 2018**

Tammikuu 2014

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Toimintaympäristö 2015 - 2018	3
Vuoden 2013 tavoitteiden toteutuminen	3
Toimintaympäristö ja ulkoministeriön strategiset prioriteetit	7
Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	11
Ulko- ja turvallisuuspolitiikka	11
Taloudelliset ulkosuhteet	14
Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö	16
Kansalaispalvelut	18
Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa	20
Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät	20
Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät	21
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	24
Suunnittelukauden määrärahat	26

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2015 - 2018 määrärahatarve
 2. Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset infrastruktuurihankkeet
 3. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet
 4. Asiamuutoslomake

Johdanto

Suomen turvallisuus, hyvinvointi ja menestyksen edellytykset perustuvat laaja-alaiseen yhteistyöhön muiden valtioiden ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Suomen ulkopoliittikan tavoitteena on kansainvälisen vakauden, turvallisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen vahvistaminen sekä oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien edistäminen.

Ulkoasiainministeriön toiminnan keskiössä ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä ulkopoliittisesti merkittävät asiat. Toiminta perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, vahvaan vaikuttamiseen Euroopan unionissa sekä tehokkaaseen monenkeskiseen yhteistyöhön osana kansainvälistä yhteisöä. Ministeriö edistää Suomen kaupallista-loudellisia etuja ja vastaa kehityspoliitikasta ja kehitysyhteistyöstä sekä vaikuttaa globalisaation hallintaan, kehittää kansainvälistä ja EU-oikeutta ja ihmisoikeuksia sekä huolehtii julkisuusdiplomatiasta. Ministeriön edustustoverkko palvelee suomalaisia ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuu kansainvälisessä vaikuttamisessa.

Ulkoasiainministeriön arvot ovat yhteistyö, luovuus ja tuloksellisuus. Hallitusohjelman ja ministeriön omien linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriön johto vahvisti lokakuussa 2013 tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu pääministeri Kataisen hallitusohjelmaan ja hallinnonalan keväällä 2013 vahvistamiin strategisiin prioriteetteihin vuosille 2014 – 2018. Näiden ja muiden hallituksen politiikka-asiakirjojen sekä eduskunnan hyväksymien linjausten pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2015 – 2018 vaikuttavuus- ja toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja painopisteiden asettamista sekä voimavarojen kohdentamista.

Tämä toiminta- ja taloussuunnitelma on samalla ministeriön kehusehdotus.

Toimintaympäristö 2015 - 2018

Vuoden 2013 tavoitteiden toteutuminen

Ulkoministeriön toimintaan vuonna 2013 on vaikuttanut keskeisesti Euroopan talouskriisi ja sen hoito. Ministeriö on keskittynyt EU-vaikuttamistyöhön, analyyttisen tiedon tuottamiseen ja luottamuksellisten suhteiden rakentamiseen sen vastuumaiden kanssa koko valtionhallinnon palveluksessa. EU:n institutionaalisista kysymyksissä on panostettu erityisesti EU:n ulkoisen toiminnan kehittämistä käytävään keskusteluun, ml. EU:n ulkosuhdehallinnon välitarkastelu, sekä EU:n laajentumispolitiikan uskottavan toimeenpanon tukemiseen. EU:n liittymisestä Euroopan ihmisoikeussopimukseen saavutettiin neuvottelutulos keväällä 2013. Valtionasiamiestoiminta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä on jatkunut korkeatasoisena ja noudattaen johdonmukaista tulkintaa. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen reformi eteni tehostaen valvontajärjestelmää erityisesti kahden lisäpöytäkirjan hyväksymisen myötä. Suomen etujen mukainen valtiosasiamiestoiminta EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä on toteutunut laadukkaasti. Ministeriö antoi myös koko valtionhallinnolle EU- ja valtiosopimuskoulutusta sekä oikeudellista asiantuntemusta poliittisten prosessien tueksi.

Ministeriö on osaltaan pystynyt vaikuttamaan EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämiseen sekä joulukuussa pidettävän Eurooppa-neuvoston valmisteluihin. Kansainvälisiä rekrytointeja on edistetty ja suomalaisia saatu keskeisiin tehtäviin mm. EU:n Libyan siviiliriisinhallintaoperaation päällikön sekä Etyjin vähemmistövaltuutetun tehtäviin. Suomi jatkaa osallistumista sotilaalliseen ja siviiliriisinhallintaan. Pohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventämiseksi on työskennelty yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa. Suomi on kumppanimaana osallistunut Nato-yhteistyön kehittämiseen.

Suomi on saanut näkyvyyttä ja pystynyt edistämään tavoitteitaan kansainvälisesti 1325-päätöslauselman toimeenpanossa ja rauhanvälityksessä. Kansainvälisen asekauppasopimuksen syntyminen on ollut ministeriön kärkihankkeita ja Suomella oli keskeinen rooli sopimuksen aikaansaamisessa. Vaikka Lähi-idän joukkotuhooaseeton ta vyöhykettä koskevan konferenssin järjestäminen on lykkääntynyt, on Suomi saanut tunnustusta erinomaisesta fasilitointityöstä.

Hallitusohjelman mukaisesti ulkoministeriö on valmistellut YK- ja ihmisoikeusstrategiat ja aloittanut niiden toimeenpanon. Ministeriö on toiminut monenkeskisillä foorumeilla pakotteiden kehittämisen, rankaisemattomuuden poistamisen, oikeusvaltion edistämisen, humanitaarisen oikeuden kehittämisen ja terrorismin torjunnan alalla. Ministeriö on nostanut esiin naisten asemaan ja tyttöjen oikeuksiin ja koulutukseen liittyvät kysymykset monenkeskisillä foorumeilla. Pakotteisiin liittyvät kansallisen viranomaisen tehtävät on hoidettu tehokkaasti ja toimintaa kehittäen.

Viennin ja kansainvälistymisen edistämistyö (VKE) on saanut vauhtia. Kaupanesteiden hoitamisessa sekä sääntely -yhteistyössä on saavutettu hyviä ja konkreettisia tuloksia. Team Finland -toiminnan käynnistämistä koskevat tavoitteet ovat saavutettu hyvin, ml. ministeriön Team Finland -toimijoiden organisoituminen, kaupanestetietokannan laajentaminen sekä koulutuksen suunnittelu ja toteutus.

Suomen tavoitteet EU:n kahdenvälisissä vapaakauppaneuvotteluissa toteutuivat hyvin. Kanadan kanssa päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen laaja-alaisesta sopimuksesta. Talousvaikutuksiltaan merkittävät uudet neuvottelut on aloitettu EU:n ja USA:n välillä sekä EU:n ja Japanin välillä.

Venäjän WTO -veloitteiden toimeenpanoon on kiinnitetty erityistä huomiota yhteistyössä suomalaisen elinkeinoelämän kanssa. Venäjän WTO-sitoumusten toimeenpanossa ja vaikuttamisessa ministeriö on toiminut aloitteellisesti komission ja venäläisviranomaisten suuntaan.

Monenvälisen WTO -neuvottelukierroksen osalta saatetaan saavuttaa minipaketti kaupan menettelyjen helpottamisesta ja eräistä muista toimista. Lisäksi neuvottelukierroksen ulkopuolella on muutamia myötätulessa eteneviä Suomelle tärkeitä sopimusjärjestelyitä. Myös tunnustelut palvelukauppaa koskevan plurilateraalisopimuksen aikaansaamiseksi ovat edenneet.

Vientivalvonnassa kuluvalle vuodelle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet lähes täysimääräisesti. Erityisesti sähköisen asiointipalvelun käyttöönoton myötä tavoite vientilupahakemusten lyhyistä käsittelyajoista on toteutunut selvästi.

Kehityspoliittiset ja kehitysyhteistyötä koskevat tavoitteet ovat edistyneet vuoden aikana. Valtioneuvoston kehityspoliittisten ohjelman toimeenpano on hyvin käynnissä: budjettitukiohjeisto, demokratiatukipolitiikan linjaus ja hauraat valtiot toimintaohje ovat valmisteilla ja valmistuvat aikataulussa. Kehitysyhteistyön tuloksellisuutta ja riskien-

hallintaa on vahvistettu tavoitteellisten maaohjelmien kautta, jotka on laadittu pitkäaikaisiin yhteistyömaihin (seitsemän maata). Vuosittaisen mielipidemittauksen tuloksen mukaan suomalaisten tuki kehitysyhteistyölle on jatkunut ja jonkin verran vahvistunut.

Kehitysrahoituksen taso on leikkauksista ja jäädytyksistä huolimatta kasvussa päästökauppatulojen ansiosta. Kehitysyhteistyön avoimuutta on lisätty uusilla aloitteilla mm. julkaisemalla nykyään kaikkia hankkeita koskevat perustiedot ministeriön nettisivuilla. Valmisteilla on sivusto, jonka kautta kuka tahansa voi osallistua kehitysyhteistyön valvontaan ja tehdä ilmoituksia väärinkäytösepäilyistä. Määräraha-hallinnon osalta haasteena on siirtyvien määrärahojen maksatusten nopeuttaminen. Hallituksen linjausten mukaisesti kansalaisjärjestöjen kautta kanavoituvaa rahoitusta on kasvatettu ja niiden toiminnan tuloksellisuutta vahvistetaan. Uusia kumppanuusjärjestöjä valitaan syksyllä 2013. Samoin monenvälisen järjestöjen rahoitusta on kasvatettu ja toimittu vaikuttamistyössä sekä vuosittain tavoitteiden jälkeisen post-2015 agendan valmistelussa. Suomi sai edustajansa YK:n kestävän kehityksen rahoituskomitean johtoon kansapuheenjohtajaksi.

Suomen ja Venäjän suhteita leimasi vuonna 2013 runsas korkean tason vierailuvaihto. Presidentit tapasivat toisensa kolme kertaa ja pääministerit niin ikään kolmesti. Suomen ja Venäjän välisen liikkuvuuden kasvu jatkui, sekä viisuminanto että rajanylitykset jatkoivat kasvuaan. EU-Venäjä -viisumivapauden edellytysten kartoittamista on jatkettu. EU-rahoitteisten Suomen ja Venäjän välisten rajat ylittävää yhteistyötä edistävien ohjelmien (ENPI CBC) jatkosta neuvoteltiin tiiviisti.

Vuoden aikana alkoivat sekä Itämeren maiden neuvoston (CBSS) että Barentsin euroarktisen neuvoston (BEAC) puheenjohtajuudet. Pohjoisen ulottuvuuden ulkoministerikokouksessa helmikuussa 2013 päästiin periaatteelliseen yksimielisyyteen Suomen pitkäaikaisesta tavoitteesta kytkeä Venäjä tiiviimmin mukaan EU:n Itämeren alueen strategian puitteissa tehtävään yhteistyöhön. Ulkoministeriön hankerahoituksella (IBA) on vahvistettu Suomen osallistumista monenkeskiseen Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön. Ministeriö osallistui sekä EU:n Itämeri-strategian uusiin että Suomen arktisen strategian laadinnassa ja toimeenpanossa.

EU:n Itäisen kumppanuuden kannalta Vilnan huippukokous marraskuussa 2013 on merkkipaalu, jonka valmisteluprosessi on ollut haastava. EU:n keskeisiin tavoitteisiin lukeutuu mm. Ukrainan kanssa neuvotellun assosiaatiosopimuksen mahdollinen allekirjoittaminen, joka avaisi myös suomalaisille yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Suomen ja Kazakstanin välinen kauppa on kehittynyt erittäin myönteisesti ja sitä on vauhdittanut myös tiivis korkean tason vierailuvaihto.

Suomen transatlanttisia suhteita on vahvistettu monin tavoin. Tasavallan presidentti Niinistö tapasi presidentti Obaman yhdessä pohjoismaisten pääministereiden kanssa Tukholmassa syyskuussa. Pohjoismaat ja Yhdysvallat julkistivat työllällisen päätteen yhteisen julkilausuman. Keskeisenä tuloksena päätettiin yhteisestä turvallisuusdialogista, jonka fokus olisi YK-asioissa. Vuoden aikana on myös jatkettu vilkasta vierailuvaihtoa ministeri- ja muilla tasoilla. EU:n ja Yhdysvaltain kauppa- ja investointisopimusneuvottelut (TTIP) käynnistyivät heinäkuussa. Ihmisoikeus- ja tasaverteemat ovat näkyvästi esillä Suomen ja Yhdysvaltojen välisessä yhteistyössä kansainvälisillä foorumeilla.

Suomen ja Kiinan suhteet jatkuivat erinomaisina. Sekä Tasavallan presidentti että pääministeri ovat tavanneet Kiinan uuden, maaliskuussa vaihtuneen johdon. Myös useita sektoriministerivierailuja sekä viennin ja kansainvälistymisen edistämismatkoja on tehty Kiinaan. Vuonna 2013 alettiin valmisteilla uudenlaista yhteistyökumppanuut-

ta Suomen ja Kiinan välille valtionhallinnon Kiina-verkoston yhteistyönä. Afganistanin kanssa solmittiin kumppanuussopimus ja presidentti Karzai vieraili Suomessa. Burman/Myanmarin presidentti vieraili keväällä Suomessa. Suomen Burma-politiikan suuntaviivat laadittiin ja vahvistettiin sekä Yangonissa avattiin pieni diplomaattinen edustusto.

Managuan suurlähetystö suljetaan vuoden 2013 loppuun mennessä ja yhteistyössä Latinalaisessa Amerikassa siirrytään toisenlaiseen yhteistyöhön. Ministeriö valmisteli yhteistyössä Latinalaisesta Amerikasta kiinnostuneiden suomalaistahojen kanssa helmikuussa julkistetun toimintaohjelman, jossa uutta yhteistyötä hahmotetaan. Bogotassa avattiin pieni, yhden diplomaattisen virkamiehen edustusto.

Kahdenvälisiä suhteita Afrikan ja Lähi-idän alueen maihin ja järjestöihin on vahvistettu vierailuvaihdon ja kehitysyhteistyön kautta sekä mm. isännöimällä pohjoismainen ulkoministerikokous, johon osallistuivat Afrikasta tiettyjen maiden ulkoministerit. Ministeriö on tukenut Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän muutosta lukuisilla kehitysrahoituksen instrumenteilla (painopisteinä demokratia, ihmisoikeudet, naisten asema), sekä poliittisilla tuen ilmauksilla. Alue tarjoaa entistä enemmän kaupallistaloudellisia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Team Finland -toimintaa on kehitetty yhdessä alueen edustustojen kanssa, tavoitteena tuottaa asiakkaille entistä parempia palveluita.

Ulkoasiainhallinnon asiantuntemusta on viestimissä hyödynnetty aiempaa laajemmin. Ulkoisten verkkosivujen rakenteen uudistaminen on aloitettu, samoin intranetin. Sen sijaan viestintäsuunnitelman laatiminen lykkääntyi vuodelle 2014. Vuoden aikana valmisteltiin myös viestintä- ja maakuvatyön linjauksia, joissa lähtökohtina ovat ministeriön strategiset painopisteet ja tulevaisuuden viestintätarpeet.

Eurooppa-tiedotuksen ja kansalaisviestinnän yksikkö sulki viime vuoden loppuun mennessä aluepisteensä Rovaniemeä lukuun ottamatta, ja on toiminut uudessa Helsinkiin keskitetyssä muodossaan vuoden 2013 alusta. Eurooppa-tiedotusta on kuitenkin tehty maanlaajuisesti molemmilla kotimaisilla kielillä. Eurooppa-tiedotus on toiminut läheisemmässä yhteistyössä muiden EU-viestintää hoitavien tahojen kanssa.

Uusimuotoisen Suomi-viestintää ulkomaille suuntaavien tahojen yhteistyöelin Finland Promotion Boardin (FPB) toiminta käynnistyi valtioneuvoston kanslian johdolla ja ulkoministeriön tuella. Team Finland -verkostolle on tuotettu käytännöllisiä työkaluja. Maakuva- ja VKE-työn kannalta merkittäviä kansainvälisiä hankkeita on edistetty ja ulkomaisille toimittajille ja vaikuttajille on järjestetty showcase- ja muita vierailuohjelmia yhteistyössä Team Finland -verkoston ja kotimaisten strategisten kumppaneiden kanssa.

Ministeriön hoitamissa konsulipalveluissa kirjattiin ennätysmäärä toimenpiteitä (n. 40 000), mikä heijasteli suomalaisten tekemien ulkomaanmatkojen määrän nopeaa kasvua (+17 %). Hädänalaisten avustaminen, kriisitilanteisiin reagointi ja matkustusturvallisuutta koskeva julkinen viestintä toteutuivat asetettujen määräaikojen mukaisesti. Ministeriön kansalaispalvelustrategian hankkeista toteutettiin tavoiteaikataulun mukaisesti mm. matkustusilmoitusjärjestelmän käyttöönotto, kansalaispalvelukäsikirja ja elatussopimusten käsittelyuudistus. Vaikeimpien konsulitapauksien hoidossa on onnistuttu hyvin.

Kansalaispalveluissa on edelleen panostettu viisumipolitiikan kehittämiseen EU:ssa ja viisumikäsittelyn kehittämiseen Suomen edustustoissa. EU:ssa on aloitettu viisumisäännösten tarkastelu ja EU:n yhteinen viisumitietojärjestelmä VIS on otettu käyttöön Afrikassa, Latinalaisessa Amerikassa ja osassa Aasian maita. Tiivis viranomaisyhteistyö laittoman maahantulon ehkäisemiseksi on jatkunut. Suomen edustustot

myöntävät Venäjällä 95 % kaikista Suomen viisumeista, joten viisumikäsittelyn kehittämistoimet ovat koskeneet erityisesti Venäjää. Viisumihakua helpottamaan on avattu uusia viisumikeskusten etätoimipaikkoja eri puolilla Venäjää.

Paikkariippumattoman viisumijärjestelmän (ELVIS) pilottivaihe on päättynyt ja toimintaa jatkettu Pietarin osalta, myös Murmanskin toimipisteeseen laajentaen. Viisumeita on mahdollista käsitellä em. paikkojen lisäksi Kouvolan viisumipalvelukeskuksessa (VPK), jonka toiminta vakinaistettiin 25.6.2013. VPK käsittelee noin puolet Pietarin viisumeista. Viisumimäärät ja matkustus on edelleen kasvanut voimakkaasti erityisesti Pietarin seudulta. VPK on mukana paikkariippumattoman viisumikäsittelyn jatkokehityksessä.

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvat ja diplomaattisiin erioikeuksiin ja vapauksiin liittyvät tehtävät sekä korkean tason vierailujärjestelyt ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategian 2010 - 2015 puolivälitarkastelussa todettiin, että strategia on ollut merkittävä edistysaskel henkilöstöpolitiikassa ja strategisessa johtamisessa. Kehittämistavoitteet ovat edenneet suunnitellusti. Vuoden 2013 keskeisiä asioita ovat olleet:

- Johtajapolitiikan toimeenpano; ensimmäisen ulkoasiainhallinnon laajuisen 360-esimiesarvioinnin loppuunvienti ja analysointi.
- Työhyvinvoinnin valtavirtaistaminen; ulkoasiainhallinnolle myönnettiin Kaikupalkinto osoituksena pitkäjänteisestä työhyvinvoinnin kehittämisestä.

Vuoden 2013 aikana hallinnonalan kokonaisvaltainen kriisivalmius ohjeistuksineen ja valmiusasioden uudelleen organisointi viedään lopullisesti käytäntöön. Ulkoasiainhallinnon turvallisuustasoa pidetään yllä määrärahojen puitteissa; turvallisuusstrategian laatiminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Tietohallinnon kehittäminen ulkoasiainhallinnon tarpeiden pohjalta on jatkunut. Painopisteenä ovat olleet tietoturvallisuus, tuottavuuden kehittäminen ja työvälineiden kehittäminen. IT-kustannuksiin kohdistuvia säästövaatimuksia ei pystytä tosiasiallisesti kohdistamaan tietohallintoon, siihen kohdistuvien kehittämispaineiden ja kustannustason nousun vuoksi. Vuoden 2013 alussa ulkoasiainhallinnossa paljastunut vakava tietomurto on edellyttänyt henkilötyön ohella rahallista panostusta tutkintaan sekä turvallisuustason ja havainnointikyvyn parantamiseen toistaiseksi noin 700 000 euroa.

Ministeriölle laadittiin uusi kiinteistöstrategia, joka viitoittaa toimintaa pitkälle tulevaisuuteen. Tilojen ylläpitoa vaivaa pitkäaikainen rahoitusvaje, jonka johdosta kiinteistöissä on patoutunutta korjaustarvetta.

Toimintaympäristö ja ulkoministeriön strategiset prioriteetit

Suunnittelukaudella 2014 - 2018 ulkopoliittisen vaikuttamisen tarve kasvaa niin ulkomailla kuin kotimaassa. Maailmanpolitiikassa ja -taloudessa jatkuu rakenteellinen siirtymä kehittyviin maihin ja taloudellisten ulkosuhteiden merkitys korostuu. Tämän siirtymän rinnalle ovat nousseet mm. EU:n talouskriisi seurauksineen sekä arabimais- ta liikkeelle lähtenyt yhteiskunnallinen murros EU:n lähialueilla. Suomalaiset odottavat kehitysyhteistyöltä selvempiä tuloksia. Myös kansalaisten, muun valtionhallinnon ja yritysten odotukset Suomen ulkoasiainhallinnon palveluita kohtaan ovat lisäänty-

neet. Samanaikaisesti julkisen talouden isot leikkaukset vaikuttavat heikentävästi ulkoasiainhallinnon toimintaedellytyksiin.

Toimintaympäristön muutos edellyttää ulkoasiainhallinnolta:

1) Paremmiin kohdennettua toimintatapaa. Voimavaroja on keskitettävä erityisesti maihin ja alueisiin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Niukkenevat resurssit on ohjattava Suomen kannalta tärkeisiin vaikuttamishankkeisiin, ja vastaavasti on vähennettävä luonteeltaan rutiinimaista asioiden ja prosessien seurantaan. Mahdollisuuksiin tarttuminen edellyttää ulkoasiainhallinnolta myös entistä suurempaa nopeutta ja ketteryyttä resurssien kohdentamisessa;

2) Entistä laajempaa ulkopoliittikan välineistöä. EU:n yhteinen ulkopoliittikka ja monenkeskinen yhteistyö säilyvät tärkeinä, mutta näiden rinnalla on vahvistettava mm. avointa sääntöihin perustuvaa talous- ja kauppajärjestelmää, Suomen suhteita kehittyviin maihin, pohjoismaista yhteistyötä sekä yhteistyötä ei-valtiollisten toimijoiden kanssa.

Painopisteet:

Lähialueet ja Euroopan turvallisuus

Suomen lähialueiden merkitys säilyy suurena. Pohjoismaisen yhteistyön merkityksen odotetaan kasvavan. Suomen kannalta on jatkossakin tärkeää pyrkiä integroimaan Venäjä eurooppalaiseen yhteistyöhön. Suomelle merkityksellinen EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen etenee hitaasti. Yhdysvaltain ulko- ja turvallisuuspolitiikassa painopiste siirtyy yhä enemmän Aasiaan. Suomelle ja EU:lle on tärkeää ylläpitää Yhdysvaltojen kiinnostusta Euroopan turvallisuuteen ja siinä tehtävään yhteistyöhön. Yhteistyössä Naton kanssa on tarkasteltava uusia yhteistyön muotoja operaatiotoiminnan vähentyessä.

Tavoitteet:

- Tiivistetään ja laajennetaan pohjoismaista ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä.
- Vahvistetaan EU:n ulkoista toimintaa sekä yhteistä ulko-, ja turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa.
- Kehitetään yhteistyötä Venäjän kanssa kahdenvälisesti, EU-tasolla ja monenkeskisesti, pyrkien näin vaikuttamaan Venäjän kehitykseen.
- Syvennetään kahdenvälisiä ja EU:n suhteita Yhdysvaltoihin sekä tuetaan Yhdysvaltain sitoutumista monenkeskiseen yhteistyöhön sekä Euroopan vakauteen ja turvallisuuteen.
- Kehitetään yhteistyötä Naton kanssa sekä EU-Nato -yhteistyötä.

EU:n toimintakyvyn ja yhteisen ulkopoliittikan vahvistaminen

EU:n ulkosuhteiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon vahvistaminen on Suomelle tärkeää. Euroopan unionissa huomio on kiinnittynyt unionin sisäisiin ongelmiin ja talous- ja velkakriisin hallintaan. Talousongelmat muodostavat riskin EU:n sisäiselle yhtenäisyydelle ja toimintakyvylle sekä unionin ulkopoliittiselle vaikutusvallalle.

Tavoitteet:

- Edesautetaan yhteisen strategian ja sisällön luomista EU:n ulkopoliittikkaan. Tuetaan EU:n ulkosuhdehallinnon kehittämistä. Tavoitteena on ulkosuhteissaan vaikuttavampi, tehokkaampi, johdonmukaisempi ja yhtenäisempi EU. EU:n yhtenäistä ulkoista toimintaa vahvistetaan mm. EU:n liittymisellä Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Tuetaan EU:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sekä puolustusyhteistyön kehittämistä tavoitteellisella tavalla, mukaan lukien tukemalla EU:n tehokasta toimintaa 2013 Eurooppa-neuvoston tulosten seurannassa ja toimeenpanossa.
- Myötävaikutetaan EU:n laajentumisprosessin etenemiseen ja osallistutaan aktiivisesti EU:n naapuruuspolitiikan kehittämiseen, erityisesti EU:n itäisissä kumppanimaissa. Tuetaan EU:n strategisia kumppanuuksia koskevan politiikan vahvistamista.
- Tuetaan kestävien ratkaisujen löytämistä EU:n talous- ja velkakriisiin, sekä pyritään sitä kautta ylläpitämään unionin yhtenäisyyttä ja toimintakykyä.

Globalisaation hallinta ja monenkeskisen järjestelmän vahvistaminen

Gloaalihallinnan ja kansainvälisen arkkitehtuurin muutokset aiheuttavat uudistuspaineita myös YK-järjestelmälle. Monenkeskisten toimijoiden on jatkossa entistä selvemmin pystyttävä osoittamaan toimintansa tuloksia ja kustannustehokkuutta. Gloaalihallinnan kehittämiseksi on tärkeää sitoutua monenkeskiseen järjestelmään ja vahvistaa nykyisten mekanismien hyödyntämistä uusien luomisen sijaan tässä työssä. Kansainvälinen yhteisö ei ole kyennyt tehokkaasti käsittelemään finanssimarkkinoiden toimintaa, luonnonvarojen hyödyntämistä tai hauraiden valtioiden ongelmia.

Tavoitteet:

- Toimitaan aloitteellisesti globaalihallintaan liittyvissä kysymyksissä, Suomen kannalta tärkeillä aloilla (mm. kestävä kehitys, asevalvonta- ja riisunta, avoin sääntöihin perustuva talous- ja kauppajärjestelmä, globaalitalouden vakaus ja tasapaino, ympäristö, ilmasto, ihmisoikeudet, naisten oikeuksien edistäminen ja arktiset kysymykset). Tässä toiminnassa EU-vaikuttamisen sekä monenkeskisen ja transatlanttisen yhteistyön rooli on keskeinen. Uudistettu YK-strategia ohjaa vaikuttamistyötä.
- Tuetaan YK-järjestelmän toimintakyvyn ja aseman vahvistamista sekä YK:n reformeja. Vahvistetaan monenkeskisten toimijoiden tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja avoimuutta.
- Vahvistetaan Suomen kykyä seurata uusia kansainvälisen yhteistyön mekanismeja sekä vaikuttaa niihin (mm. G-järjestelyt, ei-valtiolliset toimijat ja verkostot).

Taloudellisten ulkosuhteiden edistäminen

Taluskriisi varjostaa näkymiä Euroopassa ja monissa kehittyneissä maissa. Kehittyvien maiden suhteellinen painoarvo jatkaa samanaikaisesti kasvuaan ja kilpailu näillä markkinoilla kiihtyy. Taloudellisten ulkosuhteiden edistämisen tulee olla yksi Suomen ulkopoliittikan keskeisiä alueita. Panostaminen Euroopan ulkopuolisiin kasvumarkkinoihin Aasiassa, latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa on tärkeää Suomen taloudellisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää taloudellisissa ulkosuhteissa myös strategisempaa otetta sekä tiiviimpää yhteistyötä eri julkisrahoitteisten toimijoiden kesken. Ulkoasiainministeriö voi kauppapoliittisin ja VKE-toimenpitein edistää merkittävästi taloudellista hyvinvointia ja työllisyyden kasvua.

Tavoitteet:

- Kesällä 2013 valmistunut taloudellisten ulkosuhteiden strategia, mukaan lukien kauppapolitiikka, markkinoillepääsy ja viennin edistäminen, ohjaa Team Finland -toimintaa ja ulkoasiainhallinto vastaa osaltaan sen toimeenpanosta.
- Vahvistetaan Suomen maakuva erityisesti EU:n ulkopuolisilla markkinoilla, julkisuusdiplomatian ja promootiotoiminnan kautta.
- Panostetaan EU:n kahden- ja alueiden välisiin vapaakauppasopimusneuvotteluihin Suomelle taloudellisesti tärkeiden maiden kuten Yhdysvaltojen kanssa, sekä useammanvälisiin sektorikohtaisiin sopimusjärjestelyihin erityisesti WTO-järjestelmän sisällä.

Köyhyyden vähentäminen, kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien ja laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen

Vaikka maailma on kokonaisuudessaan vaurastunut, on kehitys ollut maailmanlaajuisesti epätasaista. Eriarvoisuus sekä maiden sisällä että välillä on kasvanut. Arabimaista käynnistynyt yhteiskunnallinen murros avaa mahdollisuuden demokratian vahvistamiseen EU:n lähialueilla. Väestönkasvu, nuorisotyöttömyys, ääri liikkeiden toiminta, ruokakriisi, ympäristöongelmat, eriarvoisuutta ylläpitävät rakenteet (mm. huono hallinto, pääomapako ja korruptio) sekä valtioiden sisäiset ja alueelliset konfliktit muodostavat esteen kehitysmaiden kehittymiselle ja vaikuttavat myös Suomeen ja Eurooppaan mm. lisääntyvän maahanmuuton ja turvallisuusongelmien kautta. Ongelmia ei ratkaista yksin kehitysyhteistyön keinoin, vaan tarvitaan kokonaisvaltaisia ja johdonmukaisia toimia. Toiminnan perustana ovat Suomen vahvuudet kuten rauhanvälitys, oikeusvaltiokehitys, laadukas koulutus, hyvä hallinto, ekologinen kestävyys, tasa-arvo ja pohjoismainen malli.

Tavoitteet:

- Kehityspoliittisen ohjelman ja ihmisoikeuspoliittisen selonteon mukaisesti vähennetään äärimmäistä köyhyyttä ja eriarvoisuutta sekä konfliktien ja luonnonkatastrofien aiheuttamaa kärsimystä, edistetään oikeusvaltion, demokratian, ihmisoikeuksien ja naisten aseman vahvistamista oikeusperustaisuutta korostaen ja kestävä kehitystä. Laaditaan ihmisoikeusstrategia käynnissä olevan selontekotyön osana.
- Suomi on aktiivinen vuoden 2015 jälkeisen kehitysagendan valmistelussa. Hyödynnetään täysipainoisesti Suomen Maailmanpankki- ja Afrikan kehityspankiyhteistyön koordinaatiovastuun (2013 - 2015) sekä muun johtokuntatyön (UNICEF, EITI) tarjoamia vaikuttamismahdollisuuksia.
- Puututaan kehityksen esteisiin edistämällä kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta Suomessa, EU:ssa ja globaalitasolla.
- Edistetään rauhaa ja vakautta vahvistamalla Suomen roolia rauhanvälitystoiminnassa ja nykyisiä yhteistyöverkostoja (ml. Pohjoismaat) ja vahvistamalla kansainvälisen oikeuden noudattamista ja kehittämistä.
- Osallistutaan kansainväliseen siviili- ja sotilaalliseen kriisinhallintaan kansainvälistä vastuunkantoa osoittavalla tavalla ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa noudattaen.
- Edistetään kehitysmaiden osallistumista kansainväliseen kauppaan sekä talouskehityksen laajapohjaisuutta ja köyhyyttä vähentävää vaikutusta.

Joustava ja resurssitehokas ulkoasiainhallinnon toiminta ja palvelut

Ulkoasiainhallinnon toimintaa rajoittavat julkisen talouden supistuvat resurssit, samalla kun ulkopoliittisen vaikuttamisen tarve kasvaa. Myös kansalaisten, muun valtionhallinnon ja yritysten odotukset ulkoasiainhallinnon palveluita kohtaan ovat lisäänty-

neet. Väheneviä voimavaroja on keskitettävä erityisesti maihin ja alueisiin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Ulkomaanedustustoihin odotetaan ohjautuvan muiden ministeriöiden henkilöresursseja niiden toimialoihin kuuluvissa tehtävissä.

Tavoitteet:

- Sopeutetaan ulkoasiainhallinnon toiminta entistä täsmällisemmin käytössä oleviin voimavaroihin. Rajataan toimintaa strategisten prioriteettien mukaisesti, keskittämällä ja keventämällä hallinnonalan sisäisiä prosesseja sekä hyödyntämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kotimaassa ja ulkomailla. Ulkomaanverkoston vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta tehostetaan toiminnan tarkemmalla kohdentamisella sekä edistämällä Suomen kansainvälisiä toimintoja Team Finland -toimintamallin kautta.
- Jatketaan edustustoverkon kehittämistä kokonaisvaltaisesti, keskittämällä voimavaroja maihin ja alueisiin, joiden poliittinen, kehityspoliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Kehittämistyössä huomioidaan tiiviin pohjoismaisen yhteistyön lisäksi EU:n ulkosuhdehallinnon kehittyminen.
- Kehitetään kansalaispalveluja vastaamaan muuttuvaa kysyntää kansalaispalvelustrategia 2015:n mukaisesti.
- Kehitetään tietojärjestelmiä vastaamaan ulkoasiainhallinnon laajaa tehtäväkenttää, pyrkimyksenä käyttäjäystävällisyys sekä korkeatasoinen tietoturva.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus

Hallitusohjelman ja edellä esitettyjen strategisten prioriteettien pohjalta ministeriö on asettanut suunnittelukauden tavoitteet vaikuttavuudelle ja toiminnalliselle tuloksellisuudelle. Tavoitteet esitetään ulkoasiainministeriön toiminnoittain jaoteltuina taulukokomussa. Tavoiteasetannan jatkumon varmistamiseksi taulukossa esitetään myös vuoden 2014 tulostavoitteet.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Tähän toimintoon kuuluvat ulko- ja turvallisuuspolitiikan valmistelu, kriisinhallinta, monenkeskinen asevalvonta ja aseidenriisunta, kansainväliset ihmisoikeudet sekä EU-politiikka ja EU-suhteet siltä osin kuin kyse on EU:n laajentumisesta, instituutio-naalisesta kehittämisestä, rahoituskehyksistä tai EU:n perussopimusmuutoksista. Tavoitteena on Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisen aseman vahvistaminen, Suomen kantojen ja Suomelle tärkeiden kysymysten edistäminen. Ministeriön osaamista ulkopoliittikan ennakkointityössä kehitetään tavoitteena hyödyntää ennakkointia entistä paremmin strategisessa suunnittelussa.

Tässä osiossa käsitellään myös Pohjoismaiden yhteistyö ja alueellinen yhteistyö ja vastaavat ellei toiminta selkeästi liity johonkin muuhun toimintoon.

Toimintaa ohjaa hallitusohjelman lisäksi turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012, kokonaisvaltainen kriisinhallintastrategia 2009, rauhanvälityksen toimintaohjelma 2011, ulkoasiainhallinnon YK-strategia, ulkoasiainhallinnon ihmisoikeusstrategia ja toimintaohjelma sekä kansallinen 1325-toimintaohjelma. Toimintaa ohjaa myös EU:n uudistettu Itämeri-strategia vuodelta 2012 ja sitä koskeva toimintaohjelma vuodelta 2013, valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta vuodelta 2013 ja Suomen arktinen strategia 2013.

Suunnittelukauden aikana Suomi toimii puheenjohtajana Barentsin euroarktisessa neuvostossa (BEAC) vuosina 2013 - 2015, Pohjoismaiden neuvostossa ja ministerineuvostossa vuosina 2016 - 2017 sekä Arktisessa neuvostossa vuosina 2017 - 2018. Suomi on jäsenenä Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) hallintoneuvostossa vuosina 2013 - 2016 ja Kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW) hallintoneuvostossa vuosina 2014 - 2016. Suomi isännöi ydinterrorismia koskevan globaalialoitteen yleiskokouksen vuonna 2015.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistaminen, Suomen vaikutusmahdollisuuksien ylläpito ja tavoitteiden edistäminen, ml. rooli EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamiseen pyrkivissä toimissa.</p> <p>Pohjoismaisen yhteistyön syventäminen ja N5-yhteistyön edistäminen erityisesti laajan turvallisuuden näkökulmasta. NB8-yhteistyön kehittäminen Pohjoismaiden ja Baltian välillä.</p> <p>Laaja-alaisen yhteistyön kehittäminen Naoton kanssa.</p> <p>Etyjin vahvistaminen ja aktiivinen vaikuttaminen Helsinki +40 -prosessiin.</p> <p>Uskottava osallistuminen kv. sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan sekä sen kehittämiseen, ml. kokonaisvaltaisen näkökulman edistäminen, sekä naisten aseman vahvistaminen YK:n pl 1325 mukaisesti sekä naisten ja tyttöjen aseman kriisinhallinnassa ja sitä tukevassa koulutuksessa.</p> <p>Vaikuttaminen ja osallistuminen eurooppalaisten turvallisuusjärjestelyjen, ml. asevalvonta, vahvistamiseen.</p> <p>Kansainvälinen yhteistyö kyberturvallisuudessa.</p> <p>Asevalvontaan ja aseidenriisuntaan liittyvien teemojen edistäminen, ml. ydinsulkusopimuksen tarkastelukonferenssi, ydinturvahuippukokous ja ydinterrorismin torjuntaa koskeva globaalialoite, Lähi-idän joukkotuhooasetonta vyöhykettä koskeva konferenssi sekä kansainvälinen asekauppasopimus.</p> <p>Ihmisoikeuksien valtavirtaistaminen ja integroiminen osaksi ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja EU:n ulkosuhteita kahden- ja monenvälisissä suhteissa.</p>	<p>EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistaminen, Suomen vaikutusmahdollisuuksien ylläpito ja tavoitteiden edistäminen, ml. rooli EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamiseen pyrkivissä toimissa.</p> <p>Pohjoismaisen yhteistyön syventäminen ja N5-yhteistyön edistäminen erityisesti laajan turvallisuuden näkökulmasta. NB8-yhteistyön kehittäminen Pohjoismaiden ja Baltian välillä.</p> <p>Laaja-alaisen yhteistyön kehittäminen Naoton kanssa.</p> <p>Etyjin vahvistaminen ja aktiivinen vaikuttaminen Helsinki +40 -prosessiin.</p> <p>Uskottava osallistuminen kv. sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan sekä sen kehittämiseen, ml. kokonaisvaltaisen näkökulman edistäminen, sekä naisten aseman vahvistaminen YK:n pl 1325 mukaisesti sekä naisten ja tyttöjen aseman kriisinhallinnassa ja sitä tukevassa koulutuksessa.</p> <p>Vaikuttaminen ja osallistuminen eurooppalaisten turvallisuusjärjestelyjen, ml. asevalvonta, vahvistamiseen.</p> <p>Kansainvälinen yhteistyö kyberturvallisuudessa.</p> <p>Asevalvontaan ja aseidenriisuntaan liittyvien teemojen edistäminen, ml. ydinsulkusopimuksen tarkastelukonferenssi, Lähi-itäkonferenssiin liittyvien tehtävien viimeistely, ydinturvahuippukokous, ydinterrorismia koskeva globaalialoite sekä asekauppasopimuksen toimeenpano.</p> <p>Ihmisoikeuksien valtavirtaistaminen ja vahvempi ja kokonaisvaltaisempi integrointi Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, tavoitteena erityisesti syrjinnän poistaminen ja avoimuuden lisääminen.</p>

<p>Aloitteellinen YK-politiikka ja monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen, ml. kestävän kehityksen tavoitteiden ja globaalihallinnan kysymysten edistäminen ja tukeminen.</p> <p>Suomen rauhanvälitysroolin vahvistaminen ja kehittäminen.</p> <p>Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön ja nykyaikaisen naapuruussuhteen vahvistaminen. Yhteyksien tiivistäminen kaikilla tasoilla. Suomen Venäjä-politiikan koordinaation parantaminen. Vaikuttaminen Venäjän tiiviimpään integroitumiseen kansainvälisiin sopimusjärjestelyihin.</p> <p>Toimiminen EU:n Venäjä-politiikan kehittämiseksi ja EU–Venäjä-yhteistyön vahvistamiseksi.</p> <p>Liikkuvuuden edistäminen Venäjän sekä Ukrainan ja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa. Tavoitteena hallittu ja vastavuoroinen siirtyminen kohti viisumivapautta.</p> <p>Itämeren alueen yhteistyön edistäminen uudistetun EU:n Itämeri-strategian mukaisesti painopisteinä Itämeren suojelu, talouskasvu ja alueen yhdistäminen. Vaikuttaminen EU:n makroaluestrategisen lähestymistavan edelleen kehittämiseen. Venäjän sitouttaminen EU:n Itämeri-strategian tavoitteisiin mm. Pohjoisen ulottuvuuden (PU) rakenteita hyödyntäen.</p> <p>Suomen aseman vahvistaminen arktisena toimijana kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen tavoitteena lisätä taloudellista kasvua ja kilpailukykyä arktisella alueella ympäristöä kunnioittaen.</p> <p>Pohjoisen ulottuvuuden, ml. EU:n ja Venäjän välisen hankeyhteistyön vahvistaminen sekä alueellisen yhteistyön koherenssin vahvistaminen osana CBSS-, BEAC- ja tulevaa Arktisen neuvoston puheenjohtajuuksia.</p> <p>EU:n naapuruuspolitiikan ja sen itäisen kumppanuuden vahvistaminen. Suhteiden tiivistäminen Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maihin.</p> <p>Transatlanttisten suhteiden edelleen vahvistaminen; Suomen Yhdysvallat- ja Kanada-toimintaohjelmien toimeenpano.</p> <p>Suomen Aasia-suhteiden vahvistaminen. Intia-toimintaohjelman toimeenpano. Aasian maiden, erityisesti Kiinan, Aasian suurien</p>	<p>Aloitteellinen YK-politiikka ja monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen, ml. kestävän kehityksen tavoitteiden ja globaalihallinnan kysymysten edistäminen ja tukeminen.</p> <p>Suomen rauhanvälitysroolin vahvistaminen ja kehittäminen.</p> <p>Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön ja nykyaikaisen naapuruussuhteen vahvistaminen. Yhteyksien tiivistäminen kaikilla tasoilla. Suomen Venäjä-politiikan koordinaation parantaminen. Vaikuttaminen Venäjän tiiviimpään integroitumiseen kansainvälisiin sopimusjärjestelyihin.</p> <p>Toimiminen EU:n Venäjä-politiikan kehittämiseksi ja EU–Venäjä-yhteistyön vahvistamiseksi.</p> <p>Liikkuvuuden edistäminen Venäjän sekä Ukrainan ja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa. Tavoitteena hallittu ja vastavuoroinen siirtyminen kohti viisumivapautta.</p> <p>Itämeren alueen yhteistyön edistäminen uudistetun EU:n Itämeri-strategian mukaisesti painopisteinä Itämeren suojelu, talouskasvu ja alueen yhdistäminen. Vaikuttaminen EU:n makroaluestrategisen lähestymistavan edelleen kehittämiseen. Venäjän sitouttaminen EU:n Itämeri-strategian tavoitteisiin mm. Pohjoisen ulottuvuuden (PU) rakenteita hyödyntäen.</p> <p>Suomen aseman vahvistaminen arktisena toimijana kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen tavoitteena lisätä taloudellista kasvua ja kilpailukykyä arktisella alueella ympäristöä kunnioittaen.</p> <p>Pohjoisen ulottuvuuden, ml. EU:n ja Venäjän välisen hankeyhteistyön vahvistaminen sekä alueellisen yhteistyön koherenssin vahvistaminen.</p> <p>EU:n naapuruuspolitiikan ja sen itäisen kumppanuuden vahvistaminen. Suhteiden tiivistäminen Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maihin.</p> <p>Transatlanttisten suhteiden edelleen vahvistaminen; Suomen Yhdysvallat- ja Kanada-toimintaohjelmien toimeenpano.</p> <p>Suomen Aasia-suhteiden vahvistaminen. Intia-toimintaohjelman toimeenpano. Aasian maiden, erityisesti Kiinan, Aasian suurien</p>
--	--

<p>en demokratioiden ja nousevien talouksien osallistaminen toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Afganistanin transition tukeminen ml. naisten oikeuksien edistäminen.</p> <p>Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän yhteiskunnallisen muutosprosessin tukeminen vakaan ja demokraattisen kehityksen turvaamiseksi.</p> <p>Afrikan vakaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen tukeminen kahdenvälisesti, yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä tukemalla EU:n Afrikka-politiikkaa.</p> <p>EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen, ml. edustautuminen kansainvälisillä foorumeilla. Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) täysimääräinen hyödyntäminen Suomen tavoitteiden ajamisessa ja osallistuminen EUH:n toiminnasta tehtävään arviointiin.</p> <p>Suomalaisten rekrytointien tukeminen ottaen erityisesti huomioon EUH:n seuraava pääällikköierros sekä komission ja korkean edustajan vaihtumista seuraavat henkilöstönimitykset.</p> <p>Euroopan poliittisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen vakauden edistäminen tukemalla EU:n laajentumispolitiikkaa Suomen painopisteiden mukaisesti.</p>	<p>demokratioiden ja nousevien talouksien osallistaminen toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Afganistanin transition tukeminen ml. naisten oikeuksien edistäminen.</p> <p>Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän yhteiskunnallisen muutosprosessin tukeminen vakaan ja demokraattisen kehityksen turvaamiseksi.</p> <p>Afrikan vakaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen tukeminen kahdenvälisesti, yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä tukemalla EU:n Afrikka</p> <p>EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen, ml. edustautuminen kansainvälisillä foorumeilla. Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) täysimääräinen hyödyntäminen Suomen tavoitteiden ajamisessa. Tuetaan EUH:n välitarkastelun tuloksia toiminnan uudistamiseksi.</p> <p>Suomalaisten EUH:iin sijoittumisen tukemisen valmennuksen sekä vaikuttamisen avulla. Tavoitteena merkittävä määrä suomalaisia ulkosuhdehallinnon keskeisissä tehtävissä.</p> <p>Euroopan poliittisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen vakauden edistäminen tukemalla EU:n laajentumispolitiikkaa Suomen painopisteiden mukaisesti.</p>
--	---

Taloudelliset ulkosuhteet

Toimintoon kuuluvat kaupallistaloudelliset suhteet ja kauppapoliittinen vaikuttaminen, ml. EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan ja sen yhteensovittamiseen liittyvät asiat, viennin ja kansainvälistymisen edistäminen sekä tietoyhteiskunta-asiat.

Toimintaa ohjaavat taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelma 2012 sekä vuosittain päivitettävä Team Finland -strategia.

Suomi toimii vuonna 2016 Wassenaarin puheenjohtajana.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>Suomen taloudellisia ulkosuhteita, yritysten kansainvälistymistä, ulkomaisia investointeja ja maakuva edistävän Team Finland -toiminnan kehittäminen ja tukeminen.</p> <p>Kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa Team Finland Future Watch -ennakointipalvelua yritysten hyödynnettäväksi liiketoiminnan kehittämisessä. Osallistutaan ennakkoinnin kehittämiskokeiluihin, joissa ulkoasiainhallinnon virkamiesten tietämystä hyödynnetään entistä paremmin ennakkoinnin eri vaiheissa. Jatketaan trendwiki -signaalikeruuseen osallistuvien edustustojen ennakointiosaamisen vahvistamista ja tarvittaessa laajennetaan tähän osallistuvien edustustojen määrää.</p> <p>Edistetään kaupan vapauttamista ja Suomen kansantalouden ja kauppapoliittisen tavoitteiden kannalta tärkeitä tavoitteita kansainvälisiä arvoketjuja koskevassa työssä erityisesti EU:ssa, WTO:ssa ja OECD:ssä.</p> <p>Edistetään kaupan ja investointien vapauttamisen ja niitä koskevien sääntöjen tarjoamisen mahdollisuuksien tehokkaampaa hyödyntämistä talouskasvun ja työllisyyden parantamiseksi sekä naisten voimavarojen käyttöönottamiseksi EU:n kahden-, useamman- ja monenvälisten kauppasopimusten kautta.</p> <p>EU:n vapaakauppahankkeiden (erityisesti EU-USA, EU- Japani) tukeminen ja Suomen prioriteettien saaminen osaksi EU:n neuvottelutavoitteita.</p> <p>Suomalaisyritysten tukeminen investointi-, vienti- ja tuontikaupan esteiden poistamisessa sekä raaka-aineiden ja komponenttien saatavuutta koskevissa kysymyksissä</p> <p>Venäjän kansainväliseen talouteen liittyvän integraatiokehityksen tukeminen mm. WTO-jäsenyysselvöitteiden toimeenpanoa edistämällä ja vaikuttamalla Venäjän OECD-jäsenyysprossiin. sekä edistämällä EU:n ja Venäjän kahdenvälisten kaupallistaloudellisten sopimusjärjestelyjen solmimista ja Suomen prioriteettien huomioimista niissä.</p> <p>OECD:n sisältötyön ohjaaminen kaudeksi 2015–2016 vastaamaan Suomen hallituspolitiikan haasteita ja työn kattava hyödyntäminen nykyisen ja tulevan hallitusohjelman toimeenpanon valmistelussa sekä</p>	<p>Team Finland- strategian toimeenpano ja vuosittain päivitetävän strategian sisältöön vaikuttaminen.</p> <p>Osallistutaan Team Finland Future Watch -ennakointipalveluun ja varmistetaan, että ulkoasiainministeriön edustustoverkon laaja-alaista tietämystä voidaan hyödyntää entistä paremmin ennakointiprosessien eri vaiheissa.</p> <p>Edistetään kaupan vapauttamista ja Suomen kansantalouden ja kauppapoliittisen tavoitteiden kannalta tärkeitä tavoitteita kansainvälisiä arvoketjuja koskevassa työssä erityisesti EU:ssa, WTO:ssa ja OECD:ssä.</p> <p>Edistetään kaupan ja investointien vapauttamisen ja niitä koskevien sääntöjen tarjoamisen mahdollisuuksien tehokkaampaa hyödyntämistä talouskasvun ja työllisyyden parantamiseksi sekä naisten voimavarojen käyttöönottamiseksi EU:n kahden-, useamman- ja monenvälisten kauppasopimusten kautta.</p> <p>EU:n vapaakauppahankkeiden tukeminen ja Suomen prioriteettien saaminen osaksi EU:n neuvottelutavoitteita.</p> <p>Suomalaisyritysten tukeminen investointi-, vienti- ja tuontikaupan esteiden poistamisessa sekä raaka-aineiden ja komponenttien saatavuutta koskevissa kysymyksissä</p> <p>Venäjän kansainväliseen talouteen liittyvän integraatiokehityksen tukeminen edistämällä WTO -jäsenyysselvöitteiden toimeenpanoa sekä EU:n ja Venäjän kahdenvälisten kaupallistaloudellisten sopimusjärjestelyjen solmimista ja Suomen prioriteettien huomioimista niissä</p> <p>OECD:n sisältötyön ohjaaminen vastaamaan Suomen hallituspolitiikan haasteita sekä OECD:n avainkumppanuusohjelmien sisältöön vaikuttaminen Suomen tavoitteiden mukaisesti.</p>

<p>OECD:n avainkumppanuusohjelmien (Kolumbia, Latvia) sisältöön vaikuttaminen Suomen tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Köyhimpien kehitysmaiden auttaminen kauppaa tukevan kehitysyhteistyön keinoin integroitumisessa kansainvälisiin arvoketjuihin mm. tukemalla niiden kykyä neuvotella intressiensä mukaisia kauppasopimuksia ja kehittää kauppaa ja investointeja tukevaa kauppapoliittista säännöstöä.</p> <p>Puolustetaan monitoimijamallia internetin hallinnan kehittämisessä ja osallistutaan kansallisen ja kansainvälisen sääntelykehikon kehittämiseen.</p> <p>Tehokas, avoimeen dialogiin ja yhteistyöhön perustuva kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan viranomaistoiminta sähköisen vientivalvontajärjestelmän puitteissa.</p>	<p>Köyhimpien kehitysmaiden auttaminen kauppaa tukevan kehitysyhteistyön keinoin integroitumisessa kansainvälisiin arvoketjuihin mm. tukemalla niiden kykyä neuvotella intressiensä mukaisia kauppasopimuksia ja kehittää kauppaa ja investointeja tukevaa kauppapoliittista säännöstöä.</p> <p>Puolustetaan monitoimijamallia internetin hallinnan kehittämisessä ja osallistutaan kansallisen ja kansainvälisen sääntelykehikon kehittämiseen.</p> <p>Tehokas, avoimeen dialogiin ja yhteistyöhön perustuva kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan viranomaistoiminta sähköisen vientivalvontajärjestelmän puitteissa.</p>
---	---

Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö

Toiminta-alue käsittää kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön kahdenvälisesti, monenkeskisesti ja EU:n kautta; humanitaarisen avun ja humanitaarisen miinatoiminnan, kansalaisyhteiskunnan kehitysyhteistyön, yhteistyön yksityisen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa sekä kansainväliset ympäristökysymykset. Kehitysyhteistyöllä vaikutetaan myönteisesti toimintaympäristöön kehitysmaissa mukaan lukien suomalaisyritysten liiketoimintaympäristöön.

Toimintaa ohjaavat kehityspoliittinen toimenpideohjelma 2012 sekä sitä täydentävät teema- ja sektorikohtaiset ohjeet ja linjaukset.

Suunnittelukaudella Suomi on johtokuntavastuussa ml. äänestysryhmien koordinaatiostuu Maailmanpankissa 2013 - 2016 ja Afrikan kehityspankissa 2013 - 2016.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>Ihmisoikeusnäkökulma integroitu kaikkiin ohjeistoihin ja koulutus vakiintunut. Tuloperustaisen toimintaohjelman tavoitteet on saavutettu, mikä vaikuttaa myönteisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuuteen.</p> <p>Kahdenvälistä ja alueellista kehitysyhteistyötä ja politiikkavaikuttamista tehostettu siten, että toiminta tuottaa selkeästi mitattavia kehitystuloksia entistä enemmän, ottaen paremmin huomioon toimintaan liittyvät riskit.</p> <p>Kansalaisjärjestöjen hanke- ja ohjelmalyön tuloksellisuus on parantunut. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö täydentää aiempaa paremmin kahdenvälistä yhteistyötä maatasolla.</p>	<p>Suomen kehitysyhteistyön tulostavoite ja ihmisoikeusperustaisuus merkittävästi parantunut.</p> <p>Kahdenvälinen ja alueellinen kehitysyhteistyö sekä politiikkavaikuttaminen ja riskien hallinta edelleen tehostunut.</p> <p>Monialainen kanssakäyminen kansalaisyhteiskunnan kanssa. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön täydentävyys, tuloksellisuus ja vaikuttavuus on parantunut. Toimintaa on rationalisoitu ja keskitetty suurempiin</p>

<p>Vaikuttavuutta tehostettu monenkeskisissä järjestöissä vaikuttamissuunnitelmien mukaisesti Suomen kehityspoliittisen toimenpideohjelman tavoitteiden edistämiseksi.</p> <p>EU:n kehityspoliittikkaa vahvistettu ja integroitu edelleen luontevammaksi osaksi EU:n ulkosuhteita. Myötävaikutettu institutionaalisen toimintaympäristön kehittämiseen.</p> <p>Suomen tavoitteita vuoden 2015 jälkeisten kehitysagendan osalta edistetty mm. EU:ssa ja YK:ssa. Tuki kestävän kehityksen rahoituskomitean työlle, jotta saadaan aikaan konkreettinen ja yhteisesti hyväksytty raportti.</p> <p>Finnfund, Liikekumppanuusohjelma ja muut yrityksiä palvelevat kehitysyhteistyöinstrumentit muodostavat kehityspoliittisesti ja yritysten näkökulmasta mielekkään ja tehokkaan kokonaisuuden.</p> <p>Myötävaikutettu siihen, että kv. humanitaarinen apujärjestelmä toimii entistä tehokkaammin sekä EU- ja avunantajakoherenssi vahvistunut.</p> <p>Määrärahojen ja päästöhuutokauppatulojen käyttö suunniteltu siten, että kehityspoliittisen toimenpideohjelman tavoitteet ja ilmatorahoitustavoitteet saavutetaan ja siirtyvät erät ovat vähentyneet. Rahoituksen fragmentaatiota vähennetty.</p> <p>Kehitysyhteistyöstä tuotetaan laadukasta ja oikea-aikaista tietoa sisäiseen ja ulkoiseen käyttöön. Avoimuutta lisätty julkaisemalla hankkeita koskeva perustieto kattavasti ja automaattisesti, ja tilastotietoa on ministeriön verkkosivuilla laajasti. Mahdollisuus korruptiotapauksista raportointiin on myös ministeriön verkkosivuilla.</p>	<p>kokonaisuuksiin</p> <p>Vaikuttamissuunnitelmien vuosittaisten raporttien pohjalta tavoitteita ja tuloksekasta vaikuttamista kehitetään edelleen. Johtokuntakausia ja luottamustehtäviä saatu ja tehtävät hoidettu hyvin.</p> <p>EU:n globaali rooli ja siinä nimenomaisesti kehityspoliittikka edelleen vahvistunut osana kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Poliitikajohdonmukaisuutta vahvistetaan hallituksen selonteon pohjalta.</p> <p>Uudet globaalitavoitteet integroitu ministeriön toimintaan.</p> <p>Myötävaikutettu siihen, että ilmastopoliittiset neuvottelut saatettu päätökseen kansallisten ja EU-tavoitteiden mukaisesti ja veloitteiden toimeenpano aloitettu. Markkinamekanismien kehittämistä globaalisti kustannustehokkaana ratkaisuna ilmastomuutoksen hillitsemiseen edistetty.</p> <p>Yksityissektorin instrumentteja kehitetty ja hallinnoitu siten, että ne tuottavat kasvavia kehitysvaikutuksia.</p> <p>Jatkettu myötävaikuttamista siihen, että humanitaarinen apujärjestelmä edelleen tehostunut ja EU- ja avunantajakoherenssi vahvistunut.</p> <p>Määrärahojen tasainen kasvu kohti 0,7 prosentin ODA/BKTL-tavoitetta varmistettu, ml. päästöoikeuksien huutokauppatulojen ohjaaminen ilmatorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön.</p> <p>Ilmatorahoituksen taso ja tarkoituksenmukainen kehitys vuoteen 2020 varmistettu.</p> <p>Suomen kehitysyhteistyön raportointi kuuluu avunantajamaiden kärkikastiin; tilastollisen seurannan kasvava automatisointi vähentää työkuormitusta. Kehitysyhteistyön tietojärjestelmien käyttö on sulautunut luontevaksi osaksi kehitysyhteistyön prosesseja mm. harmonisoimalla eri yksiköissä toteutettavien instrumenttien käytäntöjä, parantaen toiminnan laatua. Kehitysyhteistyötiedot ovat reaaliaikaisesti ja helppokäyttöisesti julkisesti saatavilla.</p>
--	---

Kansalaispalvelut

Kansalaispalvelut koostuvat konsuli- ja maahantulopalveluista.

Kansalaispalveluita ohjaa kansalaispalvelustrategia KPA-2015 ja sen toiminnallistaminen suunnittelukaudella.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti.	Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti.
Tasokkaiden, kohdennettujen matkustus-turvallisuuspalveluiden tarjoaminen.	Tasokkaiden, kohdennettujen matkustus-turvallisuuspalveluiden tarjoaminen.
Toimintavalmiuksien ylläpito kriisitilanteita varten.	Toimintavalmiuksien ylläpito kriisitilanteita varten.
Kansalaispalveluita koskevan kansalaisviestinnän tehostaminen.	Kansalaispalveluita koskevan kansalaisviestinnän tehostaminen.
Kansalaispalvelupalveluprosessien virtaviivaistaminen ja tehostaminen. Asiakaspalvelun kustannustehokas tehostaminen entisestään hyvän hallinnonperiaatteen mukaisesti	Kansalaispalvelupalveluprosessien virtaviivaistaminen ja tehostaminen. Asiakaspalvelun kustannustehokas tehostaminen entisestään hyvän hallinnonperiaatteen mukaisesti
Pohjoismaisen ja EU-yhteistyön hyödyntäminen kansalaispalveluissa	Pohjoismaisen ja EU-yhteistyön hyödyntäminen kansalaispalveluissa
Osallistuminen EU:n viisumipolitiikan kehittämiseen. Älykkäät rajat -paketti ja viisumisäännösten uudistaminen	Osallistuminen EU:n viisumipolitiikan kehittämiseen
Maahantuloasioihin liittyvien prosessien sujuvoittaminen mm. tietohallintomenetelmien kehittämisen, ulkoistuksen ja lainsäädännön avulla	Maahantuloasioihin liittyvien prosessien yksinkertaistamisen ja helpottamisen vaikiinnuttaminen Pietarissa ja työn jatkaminen myös muualla
Oleskelupahakemusten vastaanottamista koskevien muutosten ulkomaalaislakiin valmistelu	Oleskelupahakemusten vastaanottamista koskevat lakimuutokset ulkomaalaislakiin valmiit vuoden 2014 kuluessa
Laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan mm. LAMA- toimenpideohjelman suositusten mukaisesti.	Laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan mm. LAMA- toimenpideohjelman suositusten mukaisesti.

EU-oikeudelliset ja kansainvälisoikeudelliset asiat

Toimintoon kuuluvat kansainvälisten sopimusten valmistelu, voimaansaattaminen ja yhteensovittamisessa avustaminen, Suomen edustaminen Euroopan unionin tuomioistuimissa ja Suomea EU:n jäsenenä koskevissa rikkomusmenettelyissä sekä kansainvälinen oikeus, ihmisoikeudet ja Suomen edustaminen ihmisoikeustuomioistuimissa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.

Toimintaa ohjaa ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2012, Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategia ja ihmisoikeusstrategia 2013 sekä toiminnan kannalta relevantit kansainväliset velvoitteet.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>Laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen panostamalla kansainvälisten pakotteiden kehittämiseen ja tahokkaaseen kansalliseen täytäntöönpanoon ja kansainväliseen terrorismin vastaiseen toimintaan ihmisoikeudet huomioiden sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseen.</p>	<p>Laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen panostamalla kansainvälisten pakotteiden kehittämiseen ja tahokkaaseen kansalliseen täytäntöönpanoon ja kansainväliseen terrorismin vastaiseen toimintaan ihmisoikeudet huomioiden sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseen.</p>
<p>Oikeusvaltioperiaatteen ja rankaisemattomuuden poistamisen edistäminen tukemalla mm. ICC:tä ja muita kansainvälisiä rikostuomioistuimia.</p>	<p>Oikeusvaltioperiaatteen ja rankaisemattomuuden poistamisen edistäminen tukemalla mm. ICC:tä ja muita kansainvälisiä rikostuomioistuimia.</p>
<p>EU- ja valtiosopimusoikeudellisen asiantunteumuksen tuottaminen ja hyödyntäminen kansainvälisissä suhteissa ja EU-yhteistyössä.</p>	<p>EU- ja valtiosopimusoikeudellisen asiantunteumuksen tuottaminen ja hyödyntäminen kansainvälisiin suhteisiin ja EU-yhteistyössä. Etelämannen-sopimuksen konsultatiivikokouksen mahdollinen järjestäminen Suomessa 2018.</p>
<p>Suomen etujen mukainen asiantunteva valtiosiamestoiminta määräaikojen puitteissa EU-tuomioistuimissa ja komission rikkomusmenettelyissä.</p>	<p>Suomen etujen mukainen asiantunteva valtiosiamestoiminta määräaikojen puitteissa EU-tuomioistuimissa ja komission rikkomusmenettelyissä.</p>
<p>Ihmisoikeuksien kehittäminen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen kansainvälisessä yhteistyössä. Ihmisoikeuksien kehittäminen valtiosiamestomiehenä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.</p>	<p>Ihmisoikeuksien kehittäminen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen kansainvälisessä yhteistyössä. Ihmisoikeuksien kehittäminen valtiosiamestomiehenä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.</p>
<p>Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen reformiprosessiin liittyvän Brightonin julistuksen kansainvälinen ja kansallinen toteuttaminen.</p>	<p>Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen reformiprosessiin liittyvän Brightonin julistuksen kansainvälinen ja kansallinen toteuttaminen.</p>
<p>Euroopan ihmisoikeussopimuksen kansallinen EU:n liittymissopimuksen voimaansaattaminen ja unionin ratifiointiprosessin edistäminen, unionin sisäisten sääntöjen laatiminen</p>	<p>Euroopan ihmisoikeussopimuksen kansallinen EU:n liittymissopimuksen voimaansaattaminen ja unionin ratifiointiprosessin edistäminen, unionin sisäisten sääntöjen laatiminen</p>

Suomen liittyminen YK:n vammaisyleissopimukseen ja sen valinnaiseen pöytäkirjaan hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti.	Suomen liittyminen YK:n vammaisyleissopimukseen ja sen valinnaiseen pöytäkirjaan hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti.
--	--

Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa

Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa käsittää mm. valtiotieverailujen sekä pääministeri- ja ulkoasiainministerieverailujen valmistelut sekä valtiollisten juhlatilaisuuksien järjestelyt ja toimeenpanon.

Toimintaa ohjaavat Wienin diplomaattisia suhteita ja konsulisuhteita koskevat yleissopimukset ja muut kansainväliset sopimukset.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
Kahdenvälisten suhteiden tukeminen yhteydenpidolla ja vaikuttamistyöllä ulkovaltojen edustustoihin ja laadukkailla, toimivilla ja kustannustehokkailla korkean tason vierailujärjestelyillä.	Kahdenvälisten suhteiden tukeminen yhteydenpidolla ja vaikuttamistyöllä ulkovaltojen edustustoihin ja laadukkailla, toimivilla ja kustannustehokkailla korkean tason vierailujärjestelyillä.
Kansainvälisten sopimusten mukaisten ja diplomaattisiin erioikeuksiin ja vapauksiin liittyvien tehtävien hoitaminen sekä yhteistyö eri viranomaisten kanssa ulkovaltojen edustustojen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.	Kansainvälisten sopimusten mukaisten ja diplomaattisiin erioikeuksiin ja vapauksiin liittyvien tehtävien hoitaminen sekä yhteistyö eri viranomaisten kanssa ulkovaltojen edustustojen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät

Tämän toiminnon alla esitetään edustustojen EU-työ muille hallinnonaloille kuten esim. valtioneuvoston kanslialle, valtiovarainministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle tehtävä EU-työ.

Toimintoon kuuluu myös julkisuusdiplomatian (JD) puitteissa tehtävä pitkäjänteinen vaikuttaminen ei-valtiollisiin toimijoihin Suomen taloudellisten, poliittisten ja muiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja Suomen vaikutusvallan ja vetovoiman lisäämiseksi sekä tämän työn valmistelu ja Team Finland-toiminta.

Lisäksi tässä osiossa esitetään Tasavallan Presidentin ja valtioneuvoston jäsenten ulkomaan vierailuihin liittyvät tehtävät.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
Hallituksen EU-tavoitteiden edistäminen johdonmukaisen vaikuttamisen ja analyttisen raportoinnin kautta sekä tehokkaan jälkiseurannan ja kontaktiverkoston hyödyntämisen avulla.	Hallituksen EU-tavoitteiden edistäminen johdonmukaisen vaikuttamisen ja analyttisen raportoinnin kautta sekä tehokkaan jälkiseurannan ja kontaktiverkoston hyödyntämisen avulla.
Vierailuvaihdon tehokkuuden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen terävöittämällä valmisteluja ja tehostamalla seurantaa. (Vatukärkihanke)	Vierailuvaihdon tehokkuuden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen terävöittämällä valmisteluja ja tehostamalla seurantaa. Uuden hallituksen (2015) kontaktiverkoston pa-

<p>Team Finland -strategian jalkauttaminen maakuvatyöhön. (Vatu-kärkihanke)</p> <p>Team Finland -toiminnan ohjaaminen ja tukeminen maakuvatyössä ml. Team Finland -suunnitelmat ja koulutus. (Vatu-kärkihanke)</p> <p>Edustustoverkon keskeisten Suomi-toimijoiden (Finland Promotion Board) yhteistyön vahvistaminen.</p> <p>Vaikuttaminen Pohjoismaiden ministerineuvostossa pohjoismaisen mallin vahvuuksien turvaamiseksi ja Suomen etujen edistämiseksi. Rajaesteyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Suomen ulkoisen edustautumisen vaikuttavuuden lisääminen kunniakonsuliverkostoa hyödyntämällä yhdessä edustustoverkon kanssa.</p>	<p>nostaminen.</p> <p>Julkisuusdiplomatia ja maakuvatyö integroidaan maakohtaisin Team Finland -suunnitelmiin.</p> <p>Yksinkertaisen yhteistyömallin luominen ministeriön Team Finland -työn koordinoitiin.</p> <p>Finland Promotion Board ja sen taustayhteisöt osallistuvat maakuvatavoitteiden määrittelyyn ja tukevat priorisoituja Team Finland -suunnitelmia.</p> <p>Vaikuttaminen Pohjoismaiden ministerineuvostossa pohjoismaisen mallin vahvuuksien turvaamiseksi ja Suomen etujen edistämiseksi. Rajaesteyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Suomen ulkoisen edustautumisen vaikuttavuuden lisääminen kunniakonsuliverkostoa hyödyntämällä yhdessä edustustoverkon kanssa.</p>
---	--

Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät

Tässä osiossa esitetään hallinnonalan johtamista, tarkastustoimintaa, taloushallintoa, tietohallintoa ja -palveluita, viestintää ja muita tukipalveluja, ml. kiinteistöhallinto ja turvallisuus, koskevat tavoitteet suunnittelukaudelle.

Ulkoasiainhallinnon onnistumista arvioidaan yhä enemmän mediassa. Siihen vaikuttaa myös kyky aktivoita ulko- ja turvallisuuspoliittista keskustelua nykyaikaisen mediavaikuttamisen keinoin. Mitä paremmin suomalaiset ovat tietoisia ulko- ja turvallisuuspolitiikan perusratkaisuista ja linjauksista, sitä laajempi tuki on mahdollista saada valitulle politiikalle.

Henkilöstöhallintoa koskevat tavoitteet esitetään luvussa Henkisten voimavarojen hallintoa ja kehittäminen.

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>Edustustoverkon kattavuuden turvaamiseksi Edustustoverkko ja kansalaispalvelut -hankkeen läpivieminen ja edustustoverkon kehittämistarpeiden jatkuva arviointi (Vatuhanke):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edustustoverkon mahdolliset suunnittelukaudelle ajoitetut muutokset pannaan toimeen. • Arvioidaan EU:n ulkosuhdehallinnon perustamisen vaikutukset edustustoverkkoon. <p>Vaikuttaminen keskushallinnon uudistamishankkeeseen (KEHU) siten, että se toteute-</p>	<p>Edustustoverkon kattavuuden turvaamiseksi edustustoverkon kehittämistarpeiden jatkuva arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään edelleen kevennettyjä edustautumismalleja • Edustustoverkon mahdolliset suunnittelukaudelle ajoitetut muutokset pannaan toimeen. <p>Vaikuttaminen keskushallinnon uudistamishankkeeseen (KEHU) siten, että se toteute-</p>

<p>taan ulkoasiainhallinnolle tarkoituksenmukaisella tavalla.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman toimeenpano.</p> <p>Viestintää ja vaikuttamista valtavirtaistetaan vuonna 2013 valmistuvan strategian mukaisesti. Edustustojen ohjaukseen lisätään viestinnän ja vaikuttamisen näkökulmaa. (Vatu-hanke)</p> <p>Viestinnän ja vaikuttamisen välineitä ja työkaluja uudistetaan. (Vatu-hanke)</p> <p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon tietoturvallisuutta kehitetään osana hallinnonalan kokonaisturvallisuutta siten, että se saavuttaa tietoturva-asetuksen mukaisen korotetun tason.</p> <p>Kiinteistöstrategian mukaisesti kiinteistöhallinnon talouden tasapainotus, investointien rahoitustilanteen parantaminen ja korjausvelan vähentäminen. Toimitila- ja kustannustehokkuuden lisääminen (Vatu-hanke).</p>	<p>taan ulkoasiainhallinnolle tarkoituksenmukaisella tavalla.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman toimeenpano ja raportointi ohjelman tuloksista vuonna 2015.</p> <p>Viestinnällä lisätään valittujen Suomen ulkopoliittikan painopisteiden, kansainvälisten vahvuuksien sekä ulkoasiainhallinnon ja sen palveluiden näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.</p> <p>Viestintä on suunnitelmallista, koulutus on käynnistynyt ja uusia työkaluja on käytössä.</p> <p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon tietoturvallisuus on vakiintunut tavoitetasolle.</p> <p>Kiinteistöstrategian mukaisesti kiinteistöhallinnon talouden tasapainotus, investointien rahoitustilanteen parantaminen ja korjausvelan vähentäminen. Toimitila- ja kustannustehokkuuden lisääminen (Vatu-hanke).</p>
--	--

Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma

Valtiovarainministeriö käynnisti syksyllä 2011 hallitusohjelman linjausten mukaisesti valtionhallintoa kehittävän vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman (VATU), jolla valtionhallinto pyrkii omalla toiminnallaan vaikuttamaan julkisen talouden kestävyysvajeeseen supistamiseen ja työmarkkinoiden muutokseen. Ohjelma on asetettu ajanjaksolle 1.11.2011 - 30.4.2015 ja se pitää sisällään kolme osa-aluetta: hallinnonalakohtaiset vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmat ml. hankkeet, ydintoimintoanalyysit sekä suunnitelmat inhimillisen pääoman edistämiseksi.

Ulkoministeriö asetti toukokuussa 2012 oman ohjelmansa VATU-hankkeiden ja -toimenpiteiden toteuttamiseksi. Ministeriön VATU-ohjelmaan on sisällytetty hallinnonalan merkittävimmät tuottavuutta, palvelukykyä ja vaikuttavuutta parantavat kehittämiskokonaisuudet, sekä keskeiset henkilöstöpoliittiset tulevaisuuden toimintakykyä edistävät kehittämiskokonaisuudet. Ohjelman pyrkimykset ja tehtävät ovat seuraavat:

- Tuloksellisen ja yhteiskunnallisesti vaikuttavan toiminnan edellytysten säilyttäminen – sopeutuminen pienempiin resursseihin
- Todellisen liikkumavaran luominen ja varmistaminen toiminnan ja resurssien kohdentamiseksi johdon tulosohjauslinjausten mukaan
- Ulkoministeriön henkilöstöstrategian (Hestra 2010 - 2015) toimeenpano (johtaminen, henkilöresurssien kohdentaminen, palkkaus- ja urajärjestelmät, osaamisen turvaaminen muutoksissa, työhyvinvointi)
- Toimintaedellytyksiä parantavien ja toimintaa tehostavien hankkeiden ja toimenpiteiden yhteistarkastelu ja yhteisen suunnan varmistaminen
- Kulurakenteen kestävämmä estäminen tuloksenteossa

Ohjelma toimii koordinoivana, yhteensovittavana ja ohjelman pyrkimyksien mukaisesti lopputuloksiin ohjaavana rakenteena niille hankkeille ja muutostoimenpiteille, joita ohjelmaan sisällytetään. Ulkoministeriössä on analyysivaiheen pohjalta identifioitu seuraavat keskeisimmät kehittämistoimenpiteet:

- Edustustoverkon toimintatapojen ja palveluiden kehittäminen
- Kansalaispalvelujen kehittäminen
- Kehitysyhteistyön hallinnon kehittäminen
- Viestinnän kehittäminen
- Sisäisten toimintatapojen kehittäminen
- Hallinnon rakenteiden ja toiminnan kehittäminen
- UH:n tietohallinnon tehostaminen
- Talous- ja henkilöstöhallinnon kehittäminen
- Kiinteistöhallinnon kehittäminen

VATU-kärkihankkeiksi ministeriössä on valittu seuraavat:

1. Team Finland

Team Finland -toimintamalli on osa hallitusohjelman toteuttamista. Tavoitteena on erityisesti suomalaistoimijoiden vaikuttavuuden lisääminen ja myönteisen maakuva edistäminen nykyresurssien puitteissa. Team Finland -toimintatavan yhtenä keskeisenä tavoitesisältönä ja toimintamallina on vahvistaa Suomen ulkomailla olevien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja sitä kautta myös tehokkaampaa palvelua sitä tarvitseville.

2. Kansalaispalvelujen prosessien kehittäminen

Kansalaispalveluihin kohdistuu jatkuvasti merkittävää kysynnän kasvua kaikkien toiminta-alueiden osalta. Ministeriö on aloittanut kansalaispalvelustrategian linjausten mukaisen laajan kehittämis- ja toimeenpanovaiheen. Kansalaispalveluiden tarjoamiseksi niukkojen resurssien puitteissa on tarkasteltava ennakkoluulottomasti niiden tarjoamisen tapoja. Keskeisimpänä ja kiireellisimpänä kehittämissisältönä on ollut viisumien käsittelyprosessien uusiminen sekä vastaanoton ulkoistamisen että paikka-riippumattoman sähköisen käsittelyprosessin avulla NETVIS- ja ELVIS-hankkeissa.

Ulkoasiainhallinnon inhimillisen pääoman kehittäminen toteutetaan pääosin henkilöstöstrategian toteutuksena ja jatkokehittämisenä.

Julkishallinnon tietovarantojen selvittäminen

Hallitusohjelman yhtenä strategisen toimeenpanosuunnitelman kärkihankkeena on julkisten tietovarantojen avaaminen kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi. Avaamalla julkisia tietovarantoja jatkokäyttöä varten tähdätään myös kansalaisyhteiskunnan toimivuuden ja demokratian edistämiseen ja julkishallinnon tuottavuuteen.

Ulkoasiainhallinnossa käytetään lähes sataa operatiivista tietojärjestelmää eri tehtävien hoitamiseen. Järjestelmien yhteen toimivuudessa on haasteita: eri järjestelmien dataa ei ole rakennettu yhteismitalliseksi, mikä haittaa niiden käyttöä esimerkiksi tehokkaassa tiedonhaussa ja automatisoidussa raportoinnissa. Kansainvälisten sitoumusten ja hallituksen linjauksen myötä on syntynyt vaatimus saada julkisen hallinnon organisaation tuottamaa tietoa nykyistä helpommin saavutettavaksi ja "avoimeksi" kansalaisten käyttöön myös ulkoasiainhallinnon osalta.

Ministeriössä jatkuu syksyllä 2012 aloitettu ulkoasiainhallinnon tietovarastohanke, jonka tavoitteena on kattaa viranomaisraportoinnin ja tiedontarpeen sekä tiedon läpinäkyvyyttä parantavan ulkoasiainhallinnon ulkopuolisen raportoinnin tarpeet. Visio on sellainen ulkoasiainhallinnon yhdistettyyn käsitelmalliin perustuvan tietovarastopalvelun rakentaminen, joka mahdollistaa eri tietojärjestelmistä saadun tiedon vertailukelpoisuuden ja yhteensopivuuden.

Tavoitteena on tuottaa niin sisäisille kuin ulkoisillekin käyttäjille ajantasaiseen ja yhteismitalliseen tietoon perustuva työkalu automatisoituun, laadukkaaseen, luotettavaan ja avoimeen raportointiin. Tietovarasto toimii myös suunnittelun ja tiedotuksen eri prosessien apuvälineenä. Kansalaiset, kansalaisjärjestöt, muut julkisen hallinnon toimijat, eri yhteistyökumppanit hyötyvät tietovarastosta tiedon visualisoinnin, avoimuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kautta.

Ensimmäisen osaprojektin tehtävänä on tuottaa järjestelmän toiminnallinen vaatimusmäärittely, tuottaa kilpailutusdokumentit ja sopivin kilpailutusmalli sekä kilpailuttaa tekninen toimintamalli. Ensimmäiseksi toteutuskohteeksi on OECD/DAC kehitysdatan automatisointi ottaen huomioon myös kehitysyhteistyön tiedotuksen tarpeet. Muut osa-alueet seuraavat vaiheittain tämän jälkeen.

Hankkeen ensimmäisen osaprojektin ollessa vielä kesken ei tietovaraston myötä julkiseksi avattavia tietovarantoja ole vielä määritelty eikä sen taloudellisia vaikutuksia kehyskaudelle ole voitu täysimääräisesti arvioida. Ensimmäiseen osaprojektiin on vuoden 2014 talousarvion laadinnan yhteydessä budjetoitu 200 000 euroa vuodelle 2014.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Suomen ikärakenteen muutos ja tästä julkiselle sektorille syntyvät sopeutumistarpeet ml. vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteet sekä julkisen talouden säästöpainheet ovat haaste myös ulkoasiainhallinnolle. Samaan aikaan sopeuttamisen kanssa ulkoasiainhallintoon ja sen palveluihin kohdistuvat odotukset ovat kasvamassa.

Henkilöstön ikääntyminen ja keskimääräisen eläkeiän nousu edellyttävät henkilöstön jatkuvaa motivointia ja sitouttamista. Toisaalta ulkoasiainhallinnon henkilöstön ikärakenne alkaa eläköitymisen myötä nuorentua. Samalla muuttuvat työelämälle ja -uralle asetettavat odotukset ja vaatimukset.

Henkilöstöpolitiikan on edistettävä ulkoasiainhallinnon työn tuloksellisuutta. Tehtäväkuvien ja osaamisen kehittäminen, ulkoasiainhallinnon erityispiirteisiin kuuluva sujuva tehtäväkierto ja johdonmukainen urakehitys sekä työhyvinvointi laajassa merkityksessä ovat keskeisiä tuloksellisuuden osatekijöitä.

Ministeriön henkilöstöstrategia (Hestra) on keskeisin työväline edellä esitettyihin haasteisiin vastaamisessa. Henkilöstöstrategian 2010 - 2015 painopistealueet ovat:

- johtaminen
- henkilöstöressurssien kohdentaminen
- tehtäväkiertoon soveltuva palkkausjärjestelmä
- urajärjestelmien analysointi ja johtopäätösten tekeminen
- osaamisen turvaaminen muutostilanteessa.

Painopistealueilla on toteutettu uudistuksia, jotka ovat tehostaneet henkilöstöhallintoa sekä parantaneet tuloksellisuutta ja työhyvinvointia. Loppukaudella keskeistä on uu-

distusten vakiinnuttaminen prosesseihin ja toimintatapoihin. Samalla, vuonna 2014, alkaa uuden strategiakauden valmistelu vuosille 2015 - 2020.

Julkisen talouden säästöpainesta johtuen ulkoasiainhallinto joutuu karsimaan tehtäviään ja tätä kautta myös henkilöstön määrä vähenee. Eläkepoistuman vuoksi vähennyksien jälkeenkin on kuitenkin tarvetta uusrekrytointiin. Henkilöstösuunnittelu ja toiminnan suunnittelu sovitetaan yhteen niin, että käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat kohdentuvat entistä paremmin hallinnonalan prioriteettialueille.

Hallinnonalan henkilöstökehukset:

HTV/vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
UE lähetetty henkilöstö	568	564	564	564	564	564
UE paikalta palkatut	1 124	1 088	1 088	1 088	1 088	1 088
UE yhteensä	1 692	1 652	1 652	1 652	1 652	1 652
Ministeriö	974	964	942	924	924	924
UH yhteensä	2 666	2 616	2 593	2 576	2 576	2 576

Tulostavoitteet vuodelle 2014	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2015 - 2018
<p>Johtajapolitiikan toimeenpano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensimmäisen UH:n laajuuden 360-esimiesarvioinnin hyödyntäminen • Johtajapotentialin tunnistamisen pilotti • Johtamissopimusten vakiinnuttaminen. <p>Voimavaroista lähtevän suunnittelun sisäänajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstösuunnitelman kehitystyö jatkuu • Osastot, yksiköt ja edustustot suunnittelevat toimintaansa henkilöstövoimavarojensa pohjalta. <p>Priorisointi - depriorisointi -menettelyt ministeriön tasolla kuvataan.</p> <p>Työhyvinvoinnin valtavirtaistaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osastojen/edustustojen osallistaminen työhyvinvointihankkeisiin <p>Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltoa ja -korvausjärjestelmää koskeva lakiuudistus valmistuu.</p> <p>Osallistuminen Kieku-henkilötietojärjestelmän kehittämiseen sel-</p>	<p>Johtajapolitiikan toimeenpano jatkuu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uudistukset tulevat osaksi toimintaa ja lisäävät sen tuloksellisuutta. • Hyvän johtajuuden periaatteet toteutuvat johtamisessa <p>Voimavaroista lähtevän suunnittelun vakiinnuttaminen ja henkilöstövoimavarojen kohdentaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstösuunnitelma on toimiva työkalu. • Toiminnan henkilöstövoimavaroista lähtevä suunnittelu on vakiintunut. • Henkilöstövoimavarojen kohdentaminen muutoksen mukana on osa osastojen, yksiköiden ja edustustojen suunnittelua. • Henkilöstövoimavaratarpeesta lähtevä rekrytointi. <p>Priorisointi - depriorisointi vakiintuu osaksi suunnittelua ja toimintaa kaikilla tasoilla.</p> <p>Työhyvinvointiajattelu ja -välineiden käyttö ovat osa osastojen ja edustustojen normaalia toimintaa.</p> <p>Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltoa koskeva lakiuudistus tulee voimaan osana lakia ulkomaanedustuksen korvauksista. Lakiuudistukset viedään menettelyihin ja käytäntöihin.</p> <p>Kieku -henkilötietojärjestelmä voidaan ottaa käyttöön UH:ssa.</p>

<p>laiseksi, että se kattaa myös UH:n muusta valtionhallinnosta poikkeavat toiminnot.</p> <p>Oikein mitoitettu, kustannustehokas virkamatkustus UH:ssa.</p> <p>Valtionhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman inhimillinen pääoma - osuuden toteuttaminen osana henkilöstöstrategiaa.</p>	<p>Oikein mitoitettu, kustannustehokas virkamatkustus UH:ssa.</p>
---	---

Suunnittelukauden määrärahat

Suunnittelukauden määrärahat ja ulkoasiainministeriön kehusehdotus ovat julkisia valtiovarainministeriön annettua talousarvioehdotuksen vuodelle 2015.